

[Fuglsang.]

Den er i og for sig en videnskabens triumf over mærkemænd som Malthus, der stadig væk har talt om frygten for overbefolkning.

Men når det er sagt, er vi desværre også nødt til at tilføje, at det er med disse videnskabelige fremskridt som med så mange andre, at de er som ilden; de kan være gode tjenere, men også onde herrer. Ukontrolleret anvendelse af alle de midler, der her er tale om, kan i mange tilfælde være en fare for den menneskelige sundhed. Jeg ved meget godt, det kan siges og også bliver sagt, at megen frygt for disse kemiske midler er overdrevet, men ikke desto mindre er det altid bedre at forebygge end at skulle til at helbrede, og netop det at have institutter som det, der her er tale om, kan vel også gøre sin gavn, idet sådanne institutter er med til at fjerne megen uberettiget frygt.

Ud fra sådanne synspunkter er man i en række lande i stigende grad gået over til at tage konsekvenserne af udviklingen og har oprettet videnskabelige forsknings- og kontrolinstitutter for levnedsmidler. Vi må her endnu en gang erfare, at netop vor generation, som på andre områder har opnået store resultater, har røgtet arven fra fortiden på en yderst slet måde. Vi var netop, hvad angår vore levnedsmidler, et foregangsland. Den stilling, vi indtager på verdens levnedsmiddelmarked, bygger på denne kendsgerning, men vi må også indrømme, at vi ganske grundigt er ved at sakke agterud.

Nu kan man sige, og det er også sagt her som så ofte før, at det er mange penge, der skal bruges til instituttet, 11 mill. kr. til opførelsen og over 1,3 mill. kr. om året, men vi må også se sådan på det, at vi faktisk ikke har råd til at lade være. De penge, der her betales, er en del af den pris, som man må betale for at følge med på et overfyldt levnedsmiddelmarked, hvor køberens krav ganske naturligt stiger. Når vi så siger, at vi ikke har råd til det, må jeg for mit vedkommende hævde, at det ikke er på den slags områder, der skal spares, og for en sikkerheds skyld vil jeg gerne tilføje, at det hverken er statsbiblioteket i Århus eller to gymnasier, jeg først og fremmest mener der skal spares på.

Som sagt, vi hilser lovforslaget om et levnedsmiddelinstitut eller rettere: vi modtager hele dette system om kontrol med levnedsmidler, som forslaget indebærer, med absolut glæde. Jeg tænker også på bestemmelserne om, at ved siden af at have de centrale institutter skal man samarbejde med kommunale laboratorier og med andre såvel hjemlige som nordiske foretagender af lignende art.

Nu er det ikke nok med selve kontrollen og eksperimenterne; den praktiske værdi afhænger af, i hvilken grad de kan blive til gavn for selve befolkningen. Det er i den henseende ganske udmærket, at der årlig skal aflægges en beretning til indenrigsministeren. Ifølge § 1, stk. 6, kan der med ministerens samtykke udsendes oplysninger om ernærings- og levnedsmiddelhygiejniske spørgsmål, der kan antages at have praktisk eller videnskabelig interesse i videre kredse, men jeg kunne tænke mig, at man for praktisk at kunne udnytte resultaterne først og fremmest må have det snævrere mulige samarbejde ikke blot med sundhedsstyrelsen, men også med et praktisk arbejdende foretagende som statens husholdningsråd, og også af den grund er jeg ganske enig med det ærede medlem fru Else Zeuthen i, at kunne det pladsmæssigt lade sig gøre at lægge instituttet ude ved statens husholdningsråd, ville det være en absolut fordel.

Jeg forstår nok, at der i høj grad er behov for de særlige undersøgelser, som nævnes i lovforslaget; men ville det ikke også være gavnligt med mere konkrete undersøgelser af mere konkrete varer? Jeg er naturligvis ganske indforstået med personalets tavshedspligt — anderledes kan det ikke være — men offentligheden har krav på ikke alene, at der føres kontrol med, men også at der kommer oplysninger ud om undersøgelser af ganske konkrete varer og deres sammensætning. Efter min mening kan det ikke være rigtigt, at almindelige mennesker fortsat skal være henvist til at være tvangsindlagt til biografernes usandsynlige reklamer, som i al deres amerikanisering måske nok kan gå for mere primitive mennesker — visse reklamefolk og forretningsfolk har jo en særlig udpræget foragt for deres kunders intelligens — men det er ikke noget, der